NOVINY
ČERVENÉHO
KŘÍŽE

ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ

Ročník 33 (52) | červenec / srpen | Číslo 4 – 2026

O dynamice pomoci

Je to až děsivý stereotyp. Na Ukrajinu v noci dopadnou stovky ruských dronů a raket. V odvetě na další den zapálí ukrajinské řízené střely nějakou rafinerii, sklad nebo jiný cíl. Na frontě se jedna nebo druhá strana posune o nějakých pár set nebo možná jen desítek metrů. Vše za cenu obrovských lidských a materiálních ztrát. Válka na východě pokračuje již pátým rokem a poslední měsíce se její obraz moc nemění. Nemění se tedy ani role a práce tisíců našich bratrů a sester z Ukrajinského červeného kříže. Neúnavně plní svoje úkoly, od pomoci přímo na místech bombardování přes výuku první pomoci až po péči o staré a zranitelné.

Z pohledu nejen Červeného kříže se ale za ty více než čtyři roky jedna věc přeci jenom změnila. Pomalu se obrací to, kdo komu a v čem pomáhá. Poprvé jsem si uvědomil, že je něco jinak, na konferenci Mezinárodní federace ČK a ČP v Londýně v červnu tohoto roku. Cílem setkání bylo posílit schopnosti národních společností nejen z Evropy pomáhat svým komunitám a vládám v případě ozbrojeného konfliktu. Kolegové z Ukrajiny měli proto pochopitelně na konferenci prominentní a důležitou roli, ale něco bylo jinak. V kuloárech nahradil obvyklý dotaz na přátele z Kyjeva „Co přátelé potřebujete?“ nový, kladený ze strany ostatních národních společností, od amerického až po Český červený kříž: „Můžete nám poradit?“

Naplno se změna toho, kdo komu radí a koho inspiruje, potvrdila v červenci na shromáždění delegátů Ukrajinského ČK v Kyjevě. Než přistoupili k volbě nového vedení, měli projevy zástupci OSN, Mezinárodní federace ČK a ČP, Mezinárodního výboru ČK, britského, českého, dánského a španělského červeného kříže. Téměř všichni přítomní kromě obdivu nad nasazením a heroizmem ukrajinských kolegů zmiňovali velké pokroky národní společnosti snad ve všech oblastech. Od péče o lidi blízko fronty přes profesionálně zvládané pomoci po zásazích ve velkých městech až po moderní a efektivní řízení projektů, aktivit a financí Ukrajinského červeného kříže.

Čtyři roky* tvrdé a bolestiví válečné zkušenosti dodali Ukrajinskému ČK tvrdě získané dovednosti a znalosti, kterými teď pomáhají oni nám. Radí, jak formovat legislativu ještě před případnou válkou. Ušetří se tak čas, zabrání se chaosu a možná dokonce i ztrátám na majetku a na životech. Sdílejí svoje zkušenosti z logistiky, z řízení velké organizace během ještě vetší krize a také doporučují nové činnosti a nové schopnosti, které bychom měli mít. Jejich týmy rychlé reakce ukazují, jak se dá skombinovat profesionalita a dobrovolnictví s cílem lépe a efektivněji pomáhat. Naučili se odhadovat, kde se dobře postaví bunkr – a také to, jak z vybraného prostoru udělat opravdové útočiště během náletů. Umí zabezpečit opravy poškozených domovů, díky čemu nedochází k tak masivní vnitřní migraci po velkých útocích. Pomáhají s transportem zesnulých nebo rehabilitací raněných. Nadále učí první pomoc, jejíž znalost mnoha lidem dodává klid a také zvyšuje šanci, že zvládnou případné následky války. Jenom pár desítek kilometrů od frontové linie dokáží zabezpečit zdravotnickou péči pro seniory a další zranitelné osoby. Kde to jenom je možné, vytvářejí bezpečné prostředí a místo pro psychosociální podporu lidí zasažených vleklou válkou.

Často rozum až nebere, jak je možné to všechno dělat v tak napjaté situaci a s relativně malým počtem členů a zaměstnanců. Ukrajinci jsou ale připraveni a ochotni nám ukázat, jak. Ne všechny rady se dají aplikovat přímo. Často hledáme podobnosti, bereme si spíše soubory otázek, na které bychom měli myslet, než sadu jasných odpovědí. Učíme se, potkáváme se, hledáme cesty, jak se lépe připravit. A to i přes utichající zájem o toto téma, protože více než čtyři roky stará válka může svým současným tempem a smutnou rutinou vzbudit zdání, že se nás znovu riziko ozbrojeného konfliktu na našem území, nebo se zapojením České republiky, netýká. Byla by ale chyba se nechat touhle myšlenkou ukolébat. Chyba, za kterou by v případě války zaplatili ti, jejichž možné utrpení máme v souladu s naším posláním a principem humanity zmírňovat.

Karol Čukan,
ředitel Úřadu ČČK

*Nemluvě o zkušenostech z období před eskalací, tedy od roku 2014.

Výroční zpráva MVČK za rok 2025

Mezinárodní výbor Červeného kříže je zakládající složkou Mezinárodního hnutí ČK&ČP se specifickým postavením, zejména v případě mezinárodních operací ČK&ČP zaměřených na ochranu obětí válek a vnitrostátních nepokojů. Řadu úkolů v této oblasti také vykonává sám – zejména jde o návštěvy osob zbavených svobody za válek či nepokojů, monitoring dodržování humanitárního práva, činnost neutrálního zprostředkovatele v humanitárních otázkách a podobně.

MVČK v Ženevě představil 15.07.2026 ženevskému diplomatickému sboru a veřejnosti svou výroční zprávu za rok 2025. Co lze stručně o roku 2025 a Mezinárodním výboru Červeného kříže říci?

Rok 2025 byl poznamenán více než 130 ozbrojenými konflikty, které zasáhly životy lidí po celém světě. Dlouhotrvající konflikty i nové krizové situace vedly ke zraněním, úmrtím a vysídlování obyvatelstva, často ve velkém rozsahu. Rodiny byly rozděleny a jejich blízcí se pohřešovali. Komunity měly jen omezený nebo vůbec žádný přístup k potravinám, vodě, zdravotní péči a dalším základním životním potřebám.

Oslabování respektu k mezinárodnímu humanitárnímu právu (MHP) – ať už v podobě selektivního výkladu nebo otevřeného přehlížení – si vyžádalo ničivou daň na lidských životech. Rostoucí rizika navíc přinášelo využívání nových technologií ve vedení války, včetně AI. Současně celý humanitární sektor zasáhl prudký pokles financování.

I v těchto složitých podmínkách plnil MVČK svůj mandát. Celkový počet příjemců jeho pomoci a služeb dosáhl 84,1 milionu, o jednu desetinu více než v roce 2024. Zdravotní péči obdrželo 36,7 milionu lidí, což je nárůst o více než 1/3! Tradiční činností jsou důvěrné návštěvy osob zbavených svobody – v roce 2025 šlo o 678 tisíc zajatců a vězňů, kteří tak mimo jiné udržovali kontakt se svými rodinami. Předáno bylo přes 1,6 milionu zpráv mezi rozdělenými rodinami a vypátráno bylo ve světě skoro 30 tisíc pohřešovaných.

Úkoly MVČK plnilo 17,3 tisíc jeho pracovníků.

Více: 1url.cz/@ICRC2025

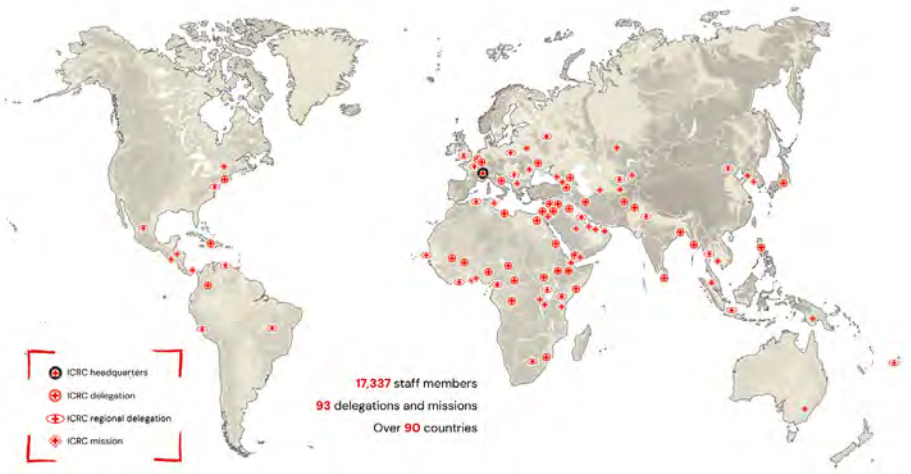

TELEGRAFICKY ZE SVĚTA ČERVENÉHO KŘÍŽE

1url.cz/@telegraficky

- 13.08.2026-**Kolumbie:** 10. srpna zasáhlo západ Kolumbie silné zemětřesení o magnitudě 7,4 °R s epicentrem v departementu Chocó. Po hlavním zemětřesení následovaly další otřesy. Nejméně 176 lidí zemřelo, tisíce dalších byly zraněny a rodiny ve 14 departementech zůstaly bez domova, pitné vody nebo potřebné zdravotní péče. Zemětřesení způsobilo rozsáhlé škody, poškozeny byly domy, školy, zdravotnická zařízení, silnice a mosty a v některých oblastech se zřítily desítky budov. Přímo na místě zasahuje Kolumbijský ČK. Jeho týmy se podílejí na pátracích a záchranných pracích, vyhodnocování škod a potřeb a poskytování pomoci lidem zasaženým zemětřesením. ČK aktivoval své národní krizové centrum a mobilizoval záchranáře z několika departementů. Český červený kříž proto vyhlašuje sbírku na pomoc lidem zasaženým zemětřesením v Kolumbii: **číslo účtu: 333999/2700, variabilní symbol 2605**

- 10.08.2026-**Řecko:** Řecko čelí rozsáhlým požárům po vlně extrémních veder. Na místě od prvních hodin zasahuje také Červený kříž. Extrémní vedra a suché podmínky přispěly k rychlému šíření požárů, které 31. července zasáhly západní Attiku a Bojótii. Dobrovolníci Řeckého ČK jsou od začátku na místě – pomáhají hasičům při hašení, poskytují první pomoc, podílejí se na evakuacích a pomáhají lidem, kteří museli opustit své domovy. Podle Řeckého ČK shořelo více než 44.000 ha a bylo zničeno nebo poškozeno přes 100 domů. Příslušníci ČK pomáhali také na místě tragické nehody, při níž zahynuli členové leteckého hasičského týmu. Požáry v Řecku dál pokračují a pomoc lidem zasaženým jejich následky bude potřeba i v dalších dnech. Český červený kříž proto vyhlašuje sbírku na pomoc lidem zasaženým požáry v Řecku: **číslo účtu: 333999/2700, variabilní symbol 2604**

- 03.08.2026-**Myanmar:** Političku Aun Schan Su Ťij (81), která je od února 2021 zadržována na neznámém místě bez jakéhokoli kontaktu s vnějším světem, navštívil delegát MVČK a hovořil s ní o samotě. MVČK poskytuje lidem zbaveným svobody příležitost vyměňovat si zprávy se svými rodinami. Zjištění související s návštěvou jsou důvěrná a jsou určena k projednání s orgány,

které osoby zadržují. MVČK nadále spolupracuje se všemi příslušnými aktéry na zachování a rozšíření svého přístupu do detenčních míst v Myanmaru.

- 01.08.2026-**DR Kongo:** Současná epidemie eboly je již 17., avšak šíří se rychleji, než předchozí. Od 15.05.2026 je již zaznamenáno 3.262 potvrzených případů, 1.437 úmrtí, 326 suspektních případů, 723 oosb je v karanténě a 583 osob se již uzdravilo. Celkem se nemoc rozšířila již do 47 ze 140 okresů. Alarmující jsou násilnosti vůči zdravotnickému perosnálu a vandalismus vůči specializovaným zdrav. zařízením. Situaci zásadně komplikuje probíhající ozbrojený konflikt, mj. působící přesuny obyvatel a tím šíření nemoci. Aktuálně nasadil Červený kříž DR Kongo kolem 3.000 svých příslušníků - z nich např. 800 tvoří 100 týmů organizujících bezpečné pohřby, 1.300 zajišťuje komunikaci a osvětu o ochraně před nemocí, 200 se zabývá prevencí v terénu. Činnost nár. společnosti ČK DR Kongo podporuje MVČK a IMF ČK&ČP personálně, materiálně i finančně. Federace plánuje poskytnout 700 mil. Kč. MVČK dále je v dialogu se všemi bojujícími stranami, aby usnadnily činnost zdrav. personálu a jeho ochranu.

- 11.07.2026-**ČR/Ukrajina:** Stejně jako například hasiči, kteří se v minulých dnech vrátili z Venezuely, pomáhá v zahraničí i ČČK: V rámci pomoci obětem války na Ukrajině naše mise tento týden poskytla další podporu pro posílení dostupnosti zdravotní péče: ukrajinským kolegům jsme předali další dvě zdravotnická vozidla Ford Transit a přes tři stovky tzv. traumasetů k ošetřován raněných, obsahují přes 12 tisíc ks zdravotnického materiálu. Současně s nimi byly dovezeny také náhradní díly ke speciální pásové ambulanci [+], kterou jsme dodali již dříve. Tuto misi členové Ústředního krizového týmu ČČK využili také k načerpání zkušeností od ukrajinských kolegů. Budou se zaměřovat především na logistické otázky, komunikační technologie. Cílem je také získat zkušenosti z oblasti připravenosti obyvatel na mimořádné události získané během probíhajícího konfliktu. Pomoc financuje ČČK z prostředků veřejné finanční sbírky: 1url.cz/@UKRAJINA

- 02.07.2026-**Rusko:** Na oficiální 2denní návštěvu Ruské federace na vysoké úrovni včera přiletela prezidentka MVČK M. Spoljaric Egger. Hlavním tématem rozhovorů s vysokými státními představiteli RF jsou kritické humanitární otázky rusko-ukrajinského ozbrojeného konfliktu. Příležitost bude také hovořit o humanitárních otázkách vyvolaných ozbrojenými konflikty globálně. S představiteli RF bude prezidentka MVČK jednat o záležitostech mezinárodního humanitárního práva, jako je ochrana civilistů a infrastruktury, na ní jsou závislí, práva válečných zajatců a dalších chráněných osob i osud pohřešovaných osob a spolupráce ruských orgánů s Ústřední pátrací agenturou MVČK - Informační kanceláří pro válečné zajatce a civilní osoby. Návštěva je součástí probíhajícího humanitárního dialogu s představiteli RF. Svou neutrální, operační přítomnosti na obou stranách frontové linie MVČK poskytuje pomoc zranitelným skupinám obyvatelstva, ať už jsou kdokoli a kdekoli se nacházejí.
- 25.06.2026-**Venezuela:** Silné zemětřesení až 7,5 °R zasáhlo Venezuelu a během několika okamžiků připravilo mnoho lidí o bezpečí i domov. Rodiny zůstaly na ulicích, bez jistoty, kam se vrátí a co bude dál. Červený kříž je od prvních chvílí na místě a pomáhá lidem zasaženým katastrofou – poskytuje ošetření raněným, podílí se na vyprošťování a evakuaci, nabízí psychosociální podporu a zajišťuje základní potřeby, jako je jídlo, nouzové ubytování a další nezbytná pomoc, včetně pátrací služby. Právě teď je důležité dostat pomoc k lidem co nejrychleji. Pomozte nám pomáhat těm, kteří během chvíle přišli o domov, jistotu i bezpečí. Pomoci Červeného kříže v hodnotě 1,25 mld. Kč by se mělo dostat 300.000 zasažených. Pomozte s námi: **číslo účtu: 333999/2700, variabilní symbol 2603**

- 24.06.2026-**Izrael a území okupovaná:** Regionální ředitel MVČK N. von Arx navštívil Národní operační centrum izraelské společnosti Davidovy Hvězdy (MDA), která je součástí Mezinárodního hnutí ČK&ČP. Národní společnosti jako je MDA jsou nezbytné v dobách ozbrojeného konfliktu. Jejich dobrovolníci zachraňují každý den životy. Spolupráce v rámci Hnutí ČK&ČP nám umožňuje pomáhat civilistům v nouzi, uvedl N. von Arx.

- 22.06.2026-**Afghánistán:** Pomoc v Afghánistánu pokračuje. Např. v Mazar-e-Šarífu MVČK ve spolupráci s Afghánským ČP poskytuje finanční podporu těhotným a kojícím ženám pro pořízení potřeb a stravy pro děti i sebe. Pro matky čelící velkým těžkostem je tato podpora zásadní pro udržení stability jejich rodin.

Připravil: Doc. Dr. Marek Jukl

Mise na Ukrajinu: Co pomáhá nejvíce

Zatímco se většina z nás chystá na dovolenou, skupina osmi členů Červeného kříže se v brzkých ranních hodinách souká do čtyř plně naložených aut. Dvě z nich už na Ukrajině zůstanou – budou sloužit při evakuaci obyvatel. Vezeme také několik stovek traumasetů, na jejichž kompletaci se podílely desítky kolegů.

Jednou z věcí, které vezeme je náhradní vybavení pro pásové vozidlo, které jsme ukrajinským kolegům darovali krátce po vypuknutí konfliktu a které je dnes nenahraditelným pomocníkem v těžkém terénu. Kolegové z logistiky se při shánění součástek pořádně zapotili a vyvrátili známé rčení „Zázraky na počkání, nemožné do tří dnů – nemožné totiž zvládli do 24 hodin.

Tato mise je jiná. Nevezeme „pouze“ humanitární pomoc. Část z nás se účastní Valného shromáždění Ukrajinského červeného kříže. Setkáváme se se zástupci Dánského i Kanadského červeného kříže, se kterými spojujeme síly ve společných projektech. Čas trávíme i s členy Jednotky rychlé reakce. Informace přímo z terénu jsou pro nás nesmírně cenné a pomáhají nám lépe se připravit na krizové situace doma.

Jedním z témat je také bezpečnost zdravotnických a záchranných týmů.

Ukrajinské jednotky rychlé reakce vyjíždějí k místům zasaženým raketami a drony a někdy čelí i takzvanému dvojitému úderu – situaci, kdy po prvním útoku následuje další útok na stejné místo. Přesto ukrajinští zdravotníci ochranný znak Červeného kříže neskrývají.

Důvod je zásadní: červený kříž není jen označení vozidla nebo uniformy. Je to ochranný znak zakotvený v mezinárodním humanitárním právu. Zdravotnické jednotky a jejich personál požívají v ozbrojeném konfliktu zvláštní ochrany a nesmějí být cílem útoku.

Pro kolegy na Ukrajině tak ochranný znak není pouze symbolem jejich práce. Je vyjádřením principů, na kterých Červený kříž stojí – humanity, neutrality a pomoci lidem zasaženým válkou.

Ani zdaleka pro nás tato cesta nepředstavuje jen anonymní doručování pomoci. Na druhé straně hranic stojí konkrétní tváře a osudy kolegyň, kolegů, přátel přes jejichž ruce a srdce proudí každodenní podpora lidem ve válkou sužované zemi.

Co mě od začátku konfliktu fascinuje – a myslím, že nikdy nepřestane –, je obrovská energie a odhodlání, s nimiž naši ukrajinští partneři pracují. A to i přes neustálé nebezpečí a náročné týdny příprav, během nichž s námi pečlivě řešili především bezpečnostní opatření celé trasy.

Nyní stojíme uprostřed sídliště mezi domy, na které před pár týdny spadla raketa. Mluvíme s lidmi, pro něž se kryt stal druhým domovem. Vidíme sklepní prostory, ve kterých se v době náletů učí děti. Znovu si naplno uvědomujeme, jak zásadní naše podpora stále je. To, že jsme si na válku v médiích tak nějak zvykli, totiž neznamená, že je to v pořádku.

Autor: Iva Jelínková,
velitelka Ústředního krizového týmu ČČK

Omlouváme se za chybu v minulém čísle

V minulém čísle Novin Českého červeného kříže jsme na straně 4 bohužel omylem zveřejnili text s údaji vztahujícími se k oslavě Světového dne Červeného kříže a Červeného půlměsíce z roku 2025. Za tuto chybu se našim čtenářům upřímně omlouváme a děkujeme za pochopení.

Níže proto uvádíme správné informace vztahující se k letošnímu slavnostnímu shromáždění v Senátu Parlamentu ČR:

Správné údaje pro rok 2026 jsou následující:

Tradičním slavnostním shromážděním v Senátu Parlamentu ČR jsme 11. května 2026 oslavili Světový den Červeného kříže a Červeného půlměsíce, který připadá na 8. květen. Oslava na půdě Senátu se podobně jako v dobách I. republiky koná již od roku 2000. I letos proběhla pod záštitou předsedy Senátu a za přítomnosti předsedy Výboru pro zdravotnictví Tomáše Fialy.

Letošním mottem Světového dne bylo Spojeni lidskostí, které vyjadřuje sepětí mezi těmi, kdo pomáhají, a těmi, kdo pomoc potřebují. Připomíná také spojení mezi členy Mezinárodního hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce, lidmi, kterým je pomoc určena, a státy – smluvními stranami Ženevských úmluv.

Hlavním bodem slavnostního shromáždění bylo ocenění těch, kteří se dlouhodobě věnují službě Červenému kříži nebo jej podporují. Prezident ČČK Marek Jukl, předseda Výboru pro zdravotnictví Tomáš Fiala a viceprezidentka ČČK Jana Majrichová předali **55 Pamětních listů a vyznamenání Za dlouholetou práci v ČČK.** Oceněno bylo také pět zachránců života **plaketou ČČK za záchranu života.**

Nejvyšší vyznamenání ČČK, **medaili Alice Masarykové**, letos obdrželi Jaroslava Doleželová, Mgr. Helena Procházková, Jarmila Ulmanová a Jaromír Laštovka.

Slavnostním shromážděním provázel Karel Voříšek, o hudební vystoupení se postaral Tomáš Savka.

160 let pod ochranou Červeného kříže

Červený kříž zná téměř každý. Málokdo už ale ví, jaký příběh se za tímto symbolem skrývá a jak se dostal na naše území. Právě historii symbolu, počátky moderní humanitární pomoci a příběhy lidí, kteří stáli u jejich zrodu, připomíná výstava Pod ochranou Červeného kříže v Muzeu Alice G. Masarykové a Českého červeného kříže v Lánech.

Symbol Červeného kříže je dnes neodmyslitelně spojen s pomocí lidem zasaženým ozbrojenými konflikty a dalšími mimořádnými událostmi. Jeho historie ale sahá do druhé poloviny 19. století, kdy se začaly formovat základy moderního mezinárodního humanitárního práva a organizované humanitární pomoci.

Právě letos uplynulo **160 let od prvního použití symbolu Červeného kříže na našem území**. Výstava Pod ochranou Červeného kříže se k tomuto výročí vrací a prostřednictvím historických materiálů a příběhů připomíná, jakou roli symbol v minulosti sehrával a proč se stal jedním z nejznámějších humanitárních symbolů na světě.

Příběh, který překročil hranice

Výstava vznikla jako výsledek **m**ezinárodní **spolupráce Muzea Alice G. Masarykové a Českého červeného kříže v Lánech a Muzea Saského Červeného kříže v Beierfeldu**. Právě propojení českého a německého pohledu umožňuje připomenout historii Červeného kříže v širším kontextu.

Nejde přitom pouze o historii samotného znaku. Výstava přibližuje také příběhy lidí, kteří stáli u zrodu moderní humanitární pomoci, a ukazuje, že za každým symbolem stojí především konkrétní lidé a jejich ochota pomáhat druhým.

Připomínka 160 let od prvního použití symbolu na našem území je zároveň příležitostí podívat se na to, jak se v průběhu desetiletí proměňovala humanitární pomoc a jak se postupně rozvíjely principy, které ji dodnes určují.

Symbol, který má svůj význam

Červený kříž dnes není jen znakem organizace. Jeho význam je mnohem širší a je úzce spojen s ochranou a pomocí v ozbrojených konfliktech. Právě proto má smysl připomínat jeho historii i lidem, kteří se s jeho symbolem setkávají každý den.

Výstava **Pod ochranou Červeného kříže** nabízí možnost nahlédnout do této

historie a připomenout si, že za symbolem, který dnes vnímáme jako samozřejmost, stojí více než století vývoje humanitární myšlenky, mezinárodní spolupráce, a především lidské potřeby pomáhat.

Výstava je k vidění v **Muzeu Alice G. Masarykové a Českého červeného kříže v Lánech**. Vznikla u příležitosti 160. výročí prvního použití symbolu Červeného kříže na našem území a potrvá do **28. září 2026**.

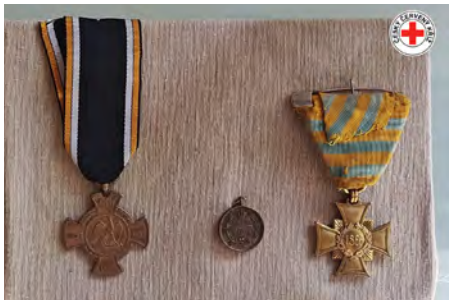

Muzeum Alice G. Masarykové a Českého červeného kříže Za Školou 200, Lány Otevřeno: úterý–neděle, 10:00–16:00

Autor: Lenka Stříteská, Úřad ČČK a Magdalena Elznicová Mikesková, ředitelka Muzea T. G. M. Rakovník

#mocPOmoc Tour vyráží napříč Českem. Ve 13 krajských městech nabídne první pomoc, virtuální realitu i praktické zážitky

Po úspěchu projektu **#mocPOmoc**, který učí děti i dospělé zachraňovat lidské životy pomocí moderních technologií, přichází jeho další etapa. **#mocPOmoc Tour** od září do listopadu 2026 zavítá do všech 13 krajských měst České republiky a nabídne jedinečný vzdělávací program pro školy i širokou veřejnost.

Tour postupně navštíví **Prahu, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Pardubice, Jihlavu, Brno, Olomouc, Ostravu a Zlín**. Na každé zastávce vznikne interaktivní prostor, kde si návštěvníci budou moci vyzkoušet, jak správně reagovat v situacích, kdy rozhodují minuty.

Program propojí zkušenosti **Policie České republiky**, **Českého červeného kříže** a moderní technologii **VR Rescue**, díky níž si účastníci vyzkouší poskytování první pomoci ve virtuální realitě.

Návštěvníci projdou třemi tematickými zónami. V zóně Policie České republiky se naučí správně vyhodnotit vlastní bezpečnost a zorientovat se v krizové situaci. V zóně Českého červeného kříže si osvojí základy první pomoci – rozpoznání normálního dýchání, přivolání pomoci i kardiopulmonální resuscitaci. Ve třetí části programu je čeká virtuální realita VR Rescue, která nabídne realistické modelové situace a možnost bezpečně si vyzkoušet záchranu lidského života.

Ve všedních dnech bude program určen především školním skupinám, **odpolední část programu a vybrané termíny budou otevřeny také široké veřejnosti**, která si bude moci všechny stanoviště zdarma vyzkoušet. Cílem projektu je přiblížit první pomoc co největšímu počtu lidí a ukázat, že základní dovednosti může získat opravdu každý.

Projekt navazuje na dlouhodobou iniciativu **#mocPOmoc**, která se zaměřuje na zvyšování připravenosti veřejnosti poskytovat první pomoc. Díky spojení odborníků z praxe, interaktivní výuky a virtuální reality nabízí zážitek, který návštěvníkům pomůže získané znalosti lépe pochopit i zapamatovat.

Aktuální informace o jednotlivých zastávkách, termínech a programu budou průběžně zveřejňovány na webu **mocpomoc.cz** a na sociálních sítích projektu.

Když rozhodují první minuty: ČČK spouští nový e-learning první pomoci

Co dělat, když člověk vedle vás přestane reagovat? Jak poznat, jestli dýchá, kdy volat záchrannou službu a jak postupovat při zástavě dechu? V krizové situaci není čas hledat odpovědi. Český červený kříž nyní přichází s novým online kurzem **Minimum pro život: Bezvědomí nepočká**.

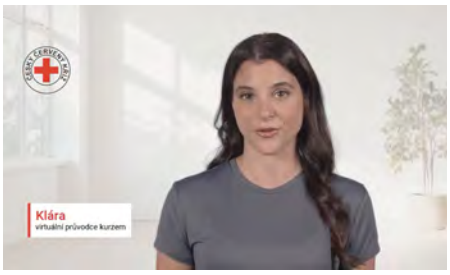

Nejde přitom jen o samotné bezvědomí. Kurz účastníky provede obecnými zásadami poskytování první pomoci a zaměřuje se na pomoc nereagujícím osobám s pravidelným i nepravidelným dýcháním nebo zástavou dechu. Věnuje se také základní resuscitaci dospělých, resuscitaci dětí nebo třeba první pomoci při dušení cizím tělesem.

Kurz je vstupním kurzem do modulárního systému výuky první pomoci a svým obsahem odpovídá z větší části čtyřhodinovému modulu kurzu **Základy první pomoci**. Může tak být prvním krokem pro ty, kteří si chtějí osvojit základní postupy, i užitečným opakováním pro ty, kteří se s první pomocí setkali v minulosti.

První pomoc začíná ještě před příjezdem záchranářů

Při život ohrožujících stavech často rozhodují první minuty. Než dorazí záchranáři, je na místě často někdo z rodiny, kolega, kamarád nebo náhodný kolemjdoucí – někdo, kdo může zásadně ovlivnit šanci na přežití.

Smyslem e-learningu proto není naučit účastníky všechno, co obsahuje komplexní kurz první pomoci. Zaměřuje se na základní znalosti a postupy, které mohou člověku pomoci zorientovat se v jedné z nejzávažnějších situací – když někdo přestane reagovat. Online forma umožňuje absolvovat kurz vlastním tempem a odkudkoliv.

Minimum pro život: Bezvědomí nepočká je první z kurzů, které ČČK v této podobě nabízí. Jeho cíl je jednoduchý: aby co nejvíce lidí vědělo, jak správně začít pomáhat ve chvíli, kdy někdo v jejich okolí potřebuje pomoc.

E-learning je dostupný na e-shopu Českého červeného kříže za 99 Kč. Přístup ke kurzu je platný 30 dní.

Subregionální workshop Pátrací služby Červeného kříže

Ve dnech **01.-03.06. 2026** proběhl v Polsku, ve Varšavě, výroční subregionální workshop Pátrací služby Národních společností Červeného kříže (NS ČK) Střední a Jihovýchodní Evropy a pobaltských států, a to za přímé podpory a koordinace Mezinárodního výboru Červeného kříže (MVČK).

Za Český červený kříž se setkání účastnila vedoucí Pátrací služby ČČK *Olga Šiková*.

Pracovníci Pátrací služby NS ČK a MVČK se zúčastnili interaktivních pracovních skupin a edukativních přednášek. Prezentovali jednak výsledky svých činností a jednak své plány a vize do dalšího období. Účastníci živě diskutovali otázky současného statusu Pátrací služby ČK, jejího posílení a rozvoje a zároveň témata případů ozbrojených konfliktů, přírodních katastrof a migrace. Je kladen důraz na propagaci Pátrací služby ČK, posílení spolupráce s pracovníky z oddělení Příprav na katastrofy a současně se státními orgány.

Účastníci setkání si průběžně vyměňovali své pracovní zkušenosti a navzájem si předávali nové poznatky.

Autor: Olga Šiková, vedoucí Pátrací služby ČČK

Město Teplice a Český červený kříž budou společně rozvíjet první pomoc i dobrovolnictví

Spolupráce s městy a obcemi je pro oblastní spolky Českého červeného kříže důležitou součástí jejich každodenní činnosti. Novým příkladem je Oblastní spolek ČČK Teplice, který s městem uzavřel memorandum o spolupráci. To navazuje na dlouholeté partnerství a vytváří prostor pro další společné projekty v oblasti první pomoci, podpory dobrovolnictví, ochrany zdraví i připravenosti na mimořádné události.

Teplický oblastní spolek patří dlouhodobě mezi velmi aktivní. Vedle zdravotnických dozorů na kulturních a sportovních akcích zajišťuje domácí ošetřovatelskou péči, věnuje se humanitární pomoci a pravidelně školí veřejnost v poskytování první pomoci. Jen v loňském roce uspořádal desítky odborných školení a stovky ukázek první pomoci pro školy, školky i širokou veřejnost.

Ve výuce přitom využívá také moderní technologie. Účastníci kurzů si mohou prostřednictvím virtuální reality vyzkoušet, jak reagovat při dopravní nehodě nebo náhlé zástavě oběhu. Zážitková forma výuky pomáhá odbourávat obavy z poskytování první pomoci a posiluje jistotu, že člověk dokáže ve skutečné krizové situaci správně jednat.

Významnou součástí činnosti spolku je také práce s dětmi a mládeží. Ve spolupráci s mateřskými a základními školami vede děti k odpovědnosti a ochotě pomoci druhým. Mnohé z nich pokračují v kroužku Mladý zdravotník a později se zapojují také jako dobrovolníci.

Právě dobrovolníci jsou jedním z pilířů činnosti teplického oblastního spolku. Podílejí se na zdravotnických dozorech, pomáhají při humanitárních aktivitách a jsou připraveni zasáhnout i při mimořádných událostech. Jejich odbornou připravenost podporuje pravidelný výcvik a spolupráce se složkami integrovaného záchranného systému.

Uzavřené memorandum je potvrzením, že Český červený kříž je pro město Teplice důležitým partnerem. Zároveň ukazuje, jak může dlouhodobá spolupráce samosprávy a oblastního spolku přispívat k větší bezpečnosti, připravenosti i ochotě lidí pomáhat druhým.

Autor: Vladimír Heršković, OS ČČK Teplice

Jak mluvit se studenty o pravidlech války?

Válka, lidskost a pravidla, která chrání člověka i uprostřed ozbrojeného konfliktu. Téma, které může působit vzdáleně, ale současné dění ve světě ukazuje, že znalost mezinárodního humanitárního práva je důležitější než kdy dříve. Český červený kříž se proto podílí na vzdělávání pedagogů, kteří chtějí toto téma otevřít také ve svých třídách.

Mezinárodní humanitární právo není jen soubor právních pravidel a teorie. Je to nástroj, který má pomáhat chránit člověka, jeho důstojnost a základní hodnoty i v těch nejzávažnějších situacích. Současná situace ve světě, včetně konfliktů v blízkém zahraničí, ukazuje, že znalost těchto pravidel je zásadní pro zachování elementární humanity. Zároveň platí, že nezbytnou podmínkou jejich dodržování je jejich znalost. Právě proto je důležité, aby se s principy mezinárodního humanitárního práva mohli setkávat také mladí lidé a aby jejich učitelé měli dostatek znalostí i jistoty, jak o tématu se studenty mluvit.

Národní pedagogický institut České republiky proto nabízí vzdělávací program **Úvod do mezinárodního humanitárního práva**, určený zejména pedagogům v oblasti středního vzdělávání. Na jeho realizaci se podílí také Český červený kříž.

Osmihodinový kurz je určen pedagogům středních škol, kteří si chtějí rozšířit znalosti v oblasti mezinárodního humanitárního práva a zároveň získat inspiraci pro jeho výuku. Téma tak mohou následně přiblížit studentům v souvislostech a ukázat jim, proč existují pravidla, která mají chránit lidský život a důstojnost i během války.

Vzdělávání v oblasti MHP má v Českém červeném kříži své pevné místo. Sdílení znalostí o pravidlech ozbrojených konfliktů je jednou z cest, jak posilovat jejich respektování a připomínat, že ani válka neznamená absenci pravidel a humanity.

Chcete se tématu věnovat ve výuce?

Vzdělávací program **Úvod do mezinárodního humanitárního práva** je určen především pedagogům středních škol a nabízí osm vyučovacích hodin věnovaných základům MHP i možnostem, jak téma přiblížit studentům.

Nejbližší termín se uskuteční 12. listopadu 2026 v Brně od 9:00 do 15:30. Informace o kurzu a možnost přihlášení najdete zde https://1url.cz/@UVODMHP.

Kurz se bude konat také v**e druhém pololetí roku 2026**, v Praze. Termín konání bude upřesněn. Pokud máte o účast zájem, můžete se již nyní ozvat na e-mail: **kurs.mhp@cervenykriz.eu**.

Tábory, které dávají dětem víc než jen prázdniny

Letní prázdniny jsou neodmyslitelně spojené s tábory, novými kamarádstvími a zážitky, na které se vzpomíná ještě dlouho po návratu domů. Také oblastní spolky Českého červeného kříže každoročně připravují po celé republice řadu pobytových i příměstských táborů a dalších prázdninových aktivit pro děti. Každý z nich je jiný – některé jsou určeny dětem se zdravotním postižením či vážným onemocněním, jiné rozvíjejí dovednosti mladých zdravotníků nebo vznikají ve spolupráci s partnerskými organizacemi. Všechny ale spojuje snaha nabídnout dětem bezpečné prostředí, nové zkušenosti a prázdniny, na které budou rády vzpomínat.

Prázdniny bez bariér

Léto voní po táborácích, dobrodružství a nových kamarádstvích. Přesně takové prázdniny si zaslouží každé dítě. I proto Oblastní spolek Českého červeného kříže Hodonín dlouhodobě pořádá letní tábor pro děti se zdravotním postižením a vážnými onemocněními.

Nejde o výjimečný program postavený na diagnózách, ale o obyčejné letní prázdniny – plné her, výletů, táborových tradic, smíchu a nových přátelství. Aby si je děti mohly naplno užít, stojí za táborem desítky dobrovolníků, zdravotníků a vedoucích, kteří po celý týden zajišťují nejen program, ale také potřebnou péči a bezpečí.

Právě díky jejich nasazení mohou děti zažívat stejné radosti jako jejich vrstevníci a rodiče mají jistotu, že jsou v dobrých rukou. Takový tábor totiž není samozřejmostí. Vyžaduje pečlivou přípravu, zkušený tým i odhodlání lidí, kteří věří, že každé dítě má mít možnost prožít opravdové letní dobrodružství bez ohledu na svůj zdravotní stav.

Bezpečí jako součást dobrodružství

Letní tábory nejsou jen o jejich organizaci. Český červený kříž se často podílí také na jejich zdravotnickém zabezpečení. Příkladem je spolupráce Oblastního spolku ČČK Kolín s organizací Jejda při příměstském táboře na Pražském hradě.

Letošní ročník se nesl ve znamení doby Karla IV. Děti se jako „Lví strážci“ vydaly za dobrodružstvím v prostorách Pražského hradu i v Lánech, kde plnily úkoly celotáborové hry. Po celou dobu programu nad jejich bezpečím dohlížel tým kolínského oblastního spolku, který zajišťoval zdravotní dohled včetně přespání pod širým nebem.

Spolupráce s organizací Jejda navazuje na společné projekty z minulých let a ukazuje, jak důležitou roli může Český červený kříž sehrávat při pořádání dětských akcí. Odborné zdravotnické zabezpečení umožňuje organizátorům věnovat se programu, zatímco rodiče mají jistotu, že je o jejich děti dobře postaráno.

První pomoc, která baví

Zcela jinou podobu měl letní tábor mladých zdravotníků, který uspořádal Oblastní spolek Českého červeného kříže Prachatice. Šest dnů plných akce nabídlo 29 dětem možnost rozvíjet znalosti první pomoci, vyzkoušet si práci s vysílačkami i poznat, jak funguje spolupráce při mimořádných událostech.

Výuka probíhala především zážitkovou formou. Nechyběly realistické modelové situace, virtuální realita ani simulované zásahy u dopravních nehod. Děti si vyzkoušely poskytování první pomoci zraněným, vyhledávání osob v terénu i transportní techniku, kterou představila Horská služba ČR.

Přestože byl program nabitý odbornými aktivitami, nechyběl ani prostor pro společné zážitky. Účastníci navštívili novou rozhlednu na Libíně a celý týden završili s pocitem, že první pomoc není jen soubor pravidel, ale dovednost, která může jednou zachránit lidský život.

Léto, na které se nezapomíná

Společným jmenovatelem všech letních táborů je především radost dětí. Někde vznikají nová přátelství, jinde se děti učí zvládat krizové situace nebo objevují, že pomáhat druhým je přirozené. Ať už mají tábory jakoukoli podobu, právě tyto zážitky si jejich účastníci odvážejí domů spolu s tím nejcennějším – vzpomínkami na léto, které stálo za to.

Velké poděkování patří všem dobrovolníkům, vedoucím, zdravotníkům i dalším organizátorům, kteří věnují svůj čas, zkušenosti a energii tomu, aby děti mohly prožít bezpečné, pestré a nezapomenutelné prázdniny. Díky jejich práci se letní tábory Českého červeného kříže stávají místem, kde vedle krásných vzpomínek vznikají také nová přátelství, sebevědomí a chuť pomáhat druhým.

Autor: Lenka Stříteská za podpory oblastních spolků ČČK Kolín, Hodonín a Prachatice.

1866–2026: 160 let prvního použití znaku Červeného kříže u nás

V roce **1866** zasáhla naše území jedna z mnoha válek historie – válka prusko-rakouská. Trvala od 14. června do 23. srpna.

Na našem území prošla válka hlavně severovýchodními, severními a středními Čechami a následně také přes Moravu. Válečné operace si vyžádaly na 20 tisíc mrtvých, cholera však dalších 80 tisíc. Jména bitev jsou dobře známa – Bitva u Kuřívoda, u Náchoda, u Trutnova, u České Skalice, u Mnichova Hradiště, u Jičína, ta největší u Hradce Králové (u Sadové) a poslední u Tovačova. Zajímavostí je, že ta z nejmodernějších rakouských pevností, Olomouc, do války nezasáhla. Prusové ji prostě nedobývali...

Méně známou skutečností je, že právě v období prusko-rakouské války byl na našem území **poprvé použit** mezinárodní ochranný znak zdravotnické služby – Červený **kříž na bílém poli**.

Používala jej pruská vojenská zdravotnická služba, neboť Prusko bylo – narozdíl od Rakouska – smluvní stranou první Ženevské úmluvy z roku 1864. Rakousko se sjednání této úmluvy nezúčastnilo se zdůvodněním, že organizace jeho vojenské sanitní služby je dostatečná a zlepšení nepotřebuje. Během prusko-rakouské války se ukázala naprostá nepřipravenost rakouské sanitní služby, zanechávala raněné na bojišti, kde je zcela v duchu Ženevské úmluvy pak sbírali a ošetřovali pruští zdravotníci. Rakousko po tomto debaklu přistoupilo k Ženevské úmluvě 21. července 1866.

Zajímají Vás strhující příběhy odvahy, polních lazaretů a prvních ošetřovatelek v roce 1866, které položily základy moderní humanitární pomoci? Přijďte nahlédnout do osudů lidí, kteří přinesli světlo do temnoty války. Zveme Vás na **výstavu Pod ochranou Červeného kříže** v muzeu Alice Masarykové a ČČK v Lánech, která potrvá do **28.09.2026. O výstavě se dočtete na dalších stránkách tohoto čísla.**

Někdo by mohl říct, že v dnešní době jdou ustanovení Ženevských úmluv a tím i ochranný význam symbolu Červeného kříže stranou. Opak je ale pravdou. Jak nám v těchto dnech při misi ÚKT ČČK na Ukrajině jednoznačně potvrdili kolegové z Ukrajinského červeného kříže, kteří vyjíždějí denně k zásahům po výbuších raket a dronů, neuvažují ani na minutu, že by své označení Červeným křížem skryli.

Znak **Červeného kříže na bílém poli** je jedním z nejznámějších symbolů vůbec. Jeho ochranný význam demonstruje fakt, že v současnosti je z napadených zdravotnických jednotek plných 90 % neoznačených tímto (nebo jemu na roveň postaveným) symbolem.

Autor: doc. Dr. Marek Jukl, prezident ČČK

Milé čtenářky, milí čtenáři,

září je měsícem návratů. Děti se vracejí do škol, dovolené jsou za námi a postupně se vracíme k obvyklému pracovnímu rytmu. Pro Český červený kříž ale léto rozhodně neznamená pauzu. Právě naopak.

Stačí se podívat na několik příběhů v tomto čísle. Naše oblastní spolky během prázdnin pořádaly tábory, zajišťovaly zdravotnické dozory, učily děti první pomoc a věnovaly svůj čas lidem, kteří potřebují jejich pomoc. Každý z těchto příběhů je jiný, ale všechny mají společného jmenovatele – lidi, kteří jsou ochotni věnovat svůj čas a zkušenosti druhým.

A právě k lidem se v tomto čísle vracíme několikrát.

Připomínáme si 160 let od prvního použití symbolu Červeného kříže na našem území a prostřednictvím výstavy Pod ochranou Červeného kříže se ohlížíme za lidmi, kteří stáli u zrodu moderní humanitární pomoci. Od té doby se změnilo mnoho. Způsoby pomoci, technologie i prostředí, ve kterém pracujeme. Základní myšlenka ale zůstává stejná.

Stejně tak se mění svět kolem nás a s ním i témata, kterým se musíme věnovat. V tomto čísle najdete například informace o vzdělávání pedagogů v mezinárodním humanitárním právu. I to je připomínka, že připravenost a znalost pravidel nejsou samozřejmostí. Je potřeba je předávat dál – stejně jako předáváme znalosti první pomoci. Možná právě začátek nového školního roku je vhodnou chvílí připomenout si, že to, co děláme dnes, může mít význam až někdy v budoucnu.

A o připravenosti, pomoci a učení se od druhých je také náš článek o červencové misi na Ukrajinu. Členové Ústředního krizového týmu tam předali ukrajinským kolegům zdravotnický materiál, dvě vozidla a další vybavení. Zároveň si ale z mise odvezli něco, co se nedá naložit do auta – zkušenosti lidí, kteří už více než čtyři roky poskytují pomoc v podmínkách ozbrojeného konfliktu.

Přeji vám, aby vám nové číslo Novin Českého červeného kříže přineslo nejen informace o tom, co se v naší organizaci děje, ale také připomínku, proč má naše práce smysl.

Ať už se do nového pracovního období vracíte po klidném létě, nebo jste žádnou letní pauzu vlastně neměli, přeji vám příjemný start do podzimu.

Lenka Stříteská

NOVINY ČERVENÉHO KŘÍŽE vydává Úřad Českého červeného kříže Praha, registrační číslo MK ČR E 7302. ISSN 2336-8780. Vychází jako dvouměsíčník. Redakce, administrace a inzerce Rozdělovská 2467/63, 169 00 Praha 6, tel.: 251 104 145. Kontaktní adresa: noviny@cervenykriz.eu
Příspěvky posílejte na tuto elektronickou adresu a to ve formátu MS Word, obrázky jednotlivě ve formátu jpg. Roční předplatné 100 Kč.